

Előfizetési árak:

Félsz évre . . . 6 frt — kr.
 Élévire 3 > — >
 Negyedévre . . . 1 > 50 >
 Egy óra — > 50 >
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 (Nádossy-féle ház)
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Mit tegyünk a járvány idején?

A közönség érdekében közzé tesszük azokat a tanácsokat, melyek a kolera-járvány kitörése esetén való magunktartását megszabják.

a) Általános tudnivalók.

A kolera ragadós betegség, csirái, az úgynevezett komma alakú bacillusok, a kolerás beteg ürülékében és hányadékában tenyésznek, megvannak tehát mindazon tárgyakon, melyeket a beteg bemocskolt. A bemocskolt tárgyakra elvihetik a fertőző csirákat a legyek is; beszáradva és elporladva elszállhatnak a fertőző csirák a levegőbe. A betegből kijutott bacillusok jól tenyésznek a lakás és udvar szennyében, kivált pedig a vízben és ételekben, melyek szintén terjesztői a ragálnak.

A kolera első időszaka a hasmenés. Azért járvány idején minden hasmenést gyógyítani kell és annyival inkább kerülni mindent, a mi hasmenést okozhat, mert gyomorrontás és bélhurut hajlandóvá teszi az embert a kolera megkapására. Egészséges ember beleiben nehezebben fészkelnek meg a bacillusok.

A második időszak a kolerin képét ölti, vagyis mind gyakoribbá válik a hasmenés, majd hányás társul hozzá, a beteg folyton szomjazik, elgyöngül, lábikrájában görcsei támadnak.

A harmadik időszakban gyakran hány, hasmenése olyan, mint a rizkásásleves, egész teste elhidegül, vizellelte elakad, ereje egészen kimerül.

b) Elkülönítés.

A kinek csak egy szobája van, nem tarthatja otthon kolerás betegét, hanem rögtön kórházba kell szállítania. Betegszállításhoz csak a hatóság betegszállító kocsiját szabad használni. Ha szükségből más kocsit használtak volna, ezt azonnal fertőtleníteni kell.

Ha van több szobánk, a beteget az egyik szobába kell zárni, a hol csak egy valakinek szabad tartózkodnia, mint ápolónak. Látogatót nem szabad beereszteni, kivált pedig a gyermekekre kell vigyázni, hogy be ne menjenek. A szoba berendezése a legegyszerűbb legyen. Egyszerű fa vagy vasbutorok legyenek benne, a szoba fala legjobb, ha meszelve van vagy egyszerűen füstve, tapétázás nem való a beteg szobájába. Ruhák, szőnyegek, pokróczok, függönyök, terítők nem oda valók.

A beteg ágyában csak szalmazsák legyen, melyet aztán el lehessen égetni, jó a lepedő alá még gumilepedőt is teríteni, hogy a szalmazsák át ne ázzék. Gumilepedő helyett szükségből vastag pakoló papiros is megjárja. Takarója pokrócz legyen, semmi esetre se dunyha. Feje alá csak egy párnát tegyünk, annak huzata alá is jó, ha gumilepedőt teszünk.

A szobában csak a beteg ételét, italát szabad bentartani, a ki az ápolásra vállalkozott, ne egyék, igyék a beteg szobájában.

Járvány idején ne menjünk olyan helyre, a hol sok ember együtt van, ne járjunk piszkos helyeken. A gyermekekre

vigyázzunk, hogy el ne kalandozzanak. Legyenek mindig körülöttünk az udvaron, kertben vagy tiszta szobában. Erre annyival inkább vigyázni kell, mert járvány esetén az iskolákat is bezárják.

c) Fertőtlenítő szerek.

A fertőtlenítő vagy dezinficiáló szerek olyan természetűek, hogy elpusztítják a fertőző bacillusokat.

Legegyszerűbb fertőtlenítő szer a forró lug és forró gőz. Jól használható a mésztej (vizzel kevert oltott mész, a klórmész, a vasgálicz és rézgálicz.) Azonban ezek csak kisegítők a rothadás és bűz elhárítására, addig is, míg a kolera el nem érkezik. Ha valahová kolerás matéria jutott, akkor már nem elég hathatóság. Jó a nedves fűrészpör is a szemetes helyek behintésére, hogy tisztára lehessen a szobák sarkát, a lépcsőt söpörni.

Legkitünőbb fertőtlenítő szer a szublimát. Azonban ez mérges és csak orvos rendeletére adják. Legjobb, ha az orvos egygrammos dozisokban rendeli, a mennyit egy-egy liter vízben olvasztunk föl. Ez a liter fertőtlenítő folyadék 2 krajczárba kerül, tehát nagyon olcsó is. Ennek sem színe, sem szaga nincs, foltot sem hágy, úgy, hogy kényes butorokat is le lehet vele mosni. Azonban minden érczet megmar, tehát gyűrű ne legyen kezünkön, ha szublimáttal mossuk kezünket, ne mossunk vele vasbutorokat, ne fertőtlenítsünk vele angol árnyékszékét. Hogy tévedésből senki meg ne igya, célszerű pikrinsavval sárgára vagy kékítővel egy kissé kékre füstölni.

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Egy kapavágás következményei.

— Hohó! gyerekek, az volt ám csak a kapavágás! — kezdé Fim bátya, a Hearply Fim Milwaukee-ből, részarányosan félre tiport csizmába rejtett lábait a kandalló parkányzatára fölplántálva s egyszersmind csipetnyi friss dohánygöndölyöket dugva agyarái közé. — Mondom, gyerekek sok kapát láttam, meg kapavágást is, de olyat, mint a milyen ez volt, becsületekre — s ezzel egy nagyot serczentett a foga közül — még eddig nem!

Ezen érdekesítő bevezetésre a hallgatóság — mert a fentebbi szavak Carsen City egyik leglátogatottabb csapszékében, Boowar Katty csapszékében rejtették ki — Fim bátya köré tömörült. A figyelem szokatlan mérvben nyilvánult, ami, tekintve Fim bátya magába zárkózott modorát, éppen nem is volt indokolatlan.

— Hja bizony, fiaim, — folytató Fim bátya — talán tudjátok is, hogy gyerekkoromban — s itt egy megvető kézmozdulatot tett, — silányul tengődtem. Mondhatom silányul, mert az ördögbe

is, azt se tudom, ki volt apám meg az anyám! Tengődtem, ödögtem, egyszer csak akadt foglalkozásom, — gyufaárus lettem.

— Mondaná inkább a kapát Fim bátya! — szakítá félbe az elbeszélőt egy hórihorgas ficzkó, akit úgy látszott bosszantottak a részletes előzmények.

— Majd rátérünk arra is, Tom! — utasítá rendre a közbeszólót Fim bátya, egy lesujtó oldalbaütés kíséretében,

— Tehát, amint mondom, gyufaárus lettem. Nem rossz üzlet, de tudjátok, nem volt inyemre.

Fölcsaptam hát egy farmer mellé. A dolog ment, ahogy ment; egy erdőt irtottunk; gazdám többet vett be a jóból, mint kellett volna, rám fogta valami csekélységért — gondolom egy általam ledöndött fa az orrát összelapította — a revolverét. Én azonban megelőzve őt, hozzá ugrottam, aztán leütöttem, mert — becsületekre — mégis okosabbnak tartottam, ha én ütöm le őt, mintha ő lött volna le engem. Revolverét és pénzét magamhoz véve Milwaukee-be vettem utamat és éveken át törtem a fejemet azon, hogy mit csináljak? Amint egy délelőtt a Chipavaya csapszék előtt állok, odajön hozzám a Jack — a Coodvar Jack — aztán így szól:

— Tudod-e Fim, mi ujság?

— Nem tudom, már hogy tudnám? — mondom én.

— No, hát akkor ide hallgass — azt mondja Jack, miközben betértünk egy pohár vhsiskyre — tegnap beszéltem az Arthurral.

— Miféle Arthurral? — kérdelem én.

— Hát egy barátommal — szól ő türelmetlenül — és ő, képzeld mit mondott?

— Fogalmam sincs róla, feleltem én bámulva, mit mondott hát? eközben már negyedik pohárnál tartottunk.

Jack egy ideig titkolódzott, végre a hetedik pohárnál kijelenté, hogy Arthur barátja az Arcansas forrásvidéke körül egy rejtett völgyben aranyat talált.

Ezen hír, — az ördög vigyen el, ha nem igaz, — kissé meglepett.

— Mi az ördög? — mondom én — aranyat talált?

— Biz azt, mondja Jack, és éppen azért mondom, hogy legokosabb volna, ha mi is oda vándorolnánk.

— Hohó — mondom én — a gondolat nem is rossz, akár mindjárt utra is kelhetünk.

— Tényleg, szól Jack, utra kelhetünk.

— Csak egy a baj, mondom én.

— Nos és mi lenne az? kérdé Jack.

Kitünő szer a karbolsav. De ne az értéktelen fekete karbólt vegyük, hanem a sárgát, kezünk s a fehérenmü fertőtlenítésére pedig a drágább kristályos karbólt. A karbolnak 5 százalékos olvasztékát használjuk, pl. fél kilót keverjünk 10 liter vízbe, melylyel jól össze kell keverni. A kristályos karbolsavat előbb üvegestől meleg vízbe kell tartani s ha szétfolyt, akkor lehet vízzel keverni. Ára változik, kilóját 1 frt 50, sőt néha 3 frtért adják, tehát az 5 százalékos karbolos víz literje 7—15 krajczárba kerül. A sárga karbolsav olcsóbb; kilója 60—65 kr., tehát a karbolos víz literje 3 krajczár.

Helyiségek kifüstölésére ként égetnek el. A kénrudakat cserép edényben gyújtják meg, az edényeket nemcsak a padlóra kell tenni, hanem magasabb helyekre is, mert különben a nehéz kénföld nem érne el a szoba felső részeit.

A fertőtlenítő szerekre általában jellemezzük meg, hogy bővíben kell őket használni. Nevetséges dolog, ha egy kis karbolos vízzel locsoljuk meg a padlót, ágyneműt vagy akár a ruhánkat. A karbolsav szagától nem ijednek meg a bacillusok. Az sem ér semmit, ha a szoba sarkait, a folyosó és lépcső fala tövét piros karbolporral hintik be s ott hagyják meggyülni a szemetet. A fertőtlenítő szer csak akkor fér a bacillusokhoz, ha vízben föl van olvasztva.

A levegő fertőtlenítésére nem használ a szagos kifüstölés, az csak elleplezi a büzt. Mindennek kellő fertőtlenítése után folytonos szellőztetéssel kell jó levegőről gondoskodni. Különben alkalmas fuvó, porlasztó készülék segítségével karbolpárákkal is el lehet tölteni a levegőt. Ugyanilyen készülékkel lehet a nem mosható ruhaféléket fertőtleníteni.

Hatóságok ujabban fertőtlenítő kemenczékét építtettek, melyekben forró levegővel fertőtlenítik az értékesebb ruhaneműket, ágyneműket.

Értéktelen tárgyak legkitünőbb fertőtlenítő szere a tűz. Tűzbe kell azonnal dobni, a mit a beteg beszennyezett, ha nem értékes.

d) Mit tegyünk a beteggel?

Ha betegünket kellően elkülönítve otthon tarthatjuk, fektessük rögtön a föntebb említett módon elkészített ágyba. Hordassunk ki mindent a szobából, a mi nem okvetetlenül szükséges ott benn. Felső ruháit hintsük meg jól karbolsavval vagy szublimáttal s takarjuk ugyanilyen folyadékba áztatott lepedőben. Tartsunk a szobában egy nagy dézsát, rakjuk abba a beteg szennyesét.

Ha beszennyezte a padlót, ronggyal föl kell dörzsölni, a rongyot a karbolos dézsába dobjuk, vagy ha szalmacsutakkal, papiros-csomóval dörgöltük föl, ezt tűzbe vessük. A padló piszkos helyét karbolvízzel öntsük le. Földes szobában a szennyezett helyet mésztejjel kenjük be s utóbb onnan ki kell a földet kaparni.

A beteget nem szabad a közös helyre ereszteni, hanem olyan edényt kell használnia, a melyben elég karbolsav, vagy legalább mésztej van. Csak így fertőtleníti szabad bármit, a mi betegtől származott, az árnyékszékbe önteni. A beteget magát is karbolos vagy szublimátos kendővel kell tisztára törölgetni.

Az orvoslást az orvos rendeli el. Étele csak nyálkás leves legyen. Itala ásványvíz, még pedig bármelyik tisztán kezelt magyar ásványvizet adhatjuk. Kuti vizet csak forralva s aztán lehűtve adhatunk neki. Hasára hideg borogatást tegyünk. Lábát melegítjük téglával, lepedővel. A hányás ellen jégdarabkákat nyeletünk, jégbehűtött pezsgőt, vagy jégbehűtött szódavizet, ásványvizet itatunk vele, melybe konyakot keverhetünk. Ha a beteg tagjai már elhidegülnek, forró fekete kávéval, konyakkal, rummal kell tartani. Korábbi kolerajárványok idején bizonyos hirre tett szert nálunk a boróka is.

A ki a beteget ápolja, valahányszor a beteghez nyult, mossa meg a kezét szappannal, dörzsölje le kefével s öblítse le karbolos vízzel vagy szublimáttal. Legyen előtte nagy kötény. A beteg szobájában ne egyék, igyék, ne is szivarozzék, tisztátalan kézzel szájába ne gyuljon. Ha enni, inni akar, mossa tisztán a kezét és menjen ki. Legyen két pár papucs, az ajtóban váltsa kimenet és bejövét.

Ha a beteg meggyógyul, tisztára kell mosni, fertőtlenítő folyadékkal, aztán fürd-jék meg, mielőtt emberek közé megy.

Ha meghal, testét karbolos vagy szublimátos lepedőbe burkolva szabad csak elszállítani.

Utána a szobát szorgosan fertőtleníteni kell. A szalmacsákját el kell égetni, takaróját karbóllal vagy szublimáttal kell megáztatni. Párnája huzatát szintén be kell áztatni, a tollat tisztító intézetbe adni, falu-helyen legjobb, ha tűzre teszik. Az ágyat szét kell szedni, minden darabját luggal lesikálni és karbóllal megmosni. Az egész szoba padlóját luggal föl kell suroltatni, a betegtől szennyezett helyeket újra is megkarbolozni. A falat meszeljék vagy fössék újra, előbb azonban a beteg ágya körül a meszelő segítségével jól karbolozzák be. Ha tapétás a fal, gondosan le kell mosni szublimáttal. Minden fa- és vasbutort mosanak meg luggal és karbóllal, bőrös butort szintén így lehet fertőtleníteni, szövetes butort, ha bent maradt volna a szobában, szublimáttal kell áztatni.

e) Mit tegyen az egészséges ember?

Az ember akkor kerül el a ragályt, ha lehetőleg távol tartja magától a kolera bacillusait és olyan erőben, egészségben iparkodik megmaradni, hogy még az esetleg beleje jutó bacillusok se vehessenek rajta erőt.

Kerüljük a fertőzött helyeket. Beteget ne látogassunk, temetésre ne járjunk. Ne menjünk olyan helyre, a hol sok ember összejön. Hiszen a vásárokat is eltöltik olyankor.

Ne lakjunk szennyes házban. Persze legjobb, ha az ember csak a maga családjával lakik egy házban. De a hol több család lakik is, egyik család vigyázzon a másikra, hogy a tisztaságot mindenben megtartsák. Nagyvárosban nem jó nagy házban lakni, a hol sok család lakik együtt, nehéz a nagy házban szigoruan megóvni a tisztaságot.

Különösen a félreeső helyeket kell tisztán tartani. Amig valamely házban nem volt koleras beteg, elég a 20 százalékos vasgálicz vagy a 10 százalékos rézgálicz beöntözése.

Falusi árnyékszékbe naponként földet

— Se kapánk, se csákányunk nincs — válaszoltam én.

— Ha csak az a baj, szólt Jack, arról tehetek.

Másnap hajnalban a város végén várt rám Jack két kapával és egy csákánnyal felszerelve. Bizonyos, hogy lopta valahol — revolver töltény is volt nála, no meg vhsy is; hát utrakeltünk.

Néhány heti gyalogolás után sikerült két lóra is „szert tennünk“ s folytattuk utunkat. Lovon már sokkal könnyebben ment az utazás, sokkal könnyebben s így rövidebb idő alatt elértünk az Arcansas folyó partjára s a folyó partján fölfelé folytattuk utunkat.

Vagy két heti kóborgás után elértük azon említett völgyet.

Ha azt gondoljátok, hogy mi voltunk az elsők, mondhatom tévedtek, mert a völgyecskében már társaságot találtunk, — lehetett úgy 12 ember, — akik szorgalmasan vájkáltak mindenütt.

Minket kissé tartozkodóan fogadtak — ha jól emlékszem, néhány lövés is történt — mi azonban szilárdul tartottunk magunkat és sátrat ütve munkához láttunk.

Közösen ástuk a gödröt, Jack csákánnyal, én meg kapával, de arany nem akart mutatkozni.

Mondkatom, unalmas napok voltak. Csak két izben „történt valami.“ Egy ficzkó, gondolom Francziskóból jött, el akarta lopni a társaság lovait, de elcsiptük s a rögtön ítélő bíróság — mert azt már korábban megalkottuk — összeült. . . föl lett kötve annak rendje és módja szerint.

Pár napra ismétlődött a dolog, avval a külömbséggel, hogy egy Kentuckyból való ficzkót lincheltünk meg. Leszámítva ezt a két munkát, amint mondom, életünk meglehetősen egyhangú volt; és bizonyára otthagytuk volna azt az átkozott völgyet, de a társaság egyik tagja már talált aranyat és ez bennünket is munkára ösztökélt.

Egy nap megint turtuk a földet Jackkal, — semmi eredmény. Becsületemre mondom, dühbe jöttem és egy hatalmasat vágtam kapámmal a földbe.

De képzeljék mi történt!

A mint vissza rántottam kapámat, kirántok egy akkora arany göröngyöt, mint a — no, nem akarok nagyítani — mint egy két hónapos gyereknek a feje.

— Hip, hip hurrah! — kiáltottam örömmel.

— Mi baj, kérdé Jack.

— Aranyat találtam gazdag vagyok! mondom neki.

— Hm, mondja Jak, talán gazda—gok!?

— Hogyan, gazdagok!? — kérdém én tőle megütődve.

— No hát úgy! — szól Jack hevesen — hogy a bánya közös, tehát az arany is közös.

— Hohó! kiáltottam, abból semmi sem lesz!

— Nem-e, szól Jack, és csizmája szárához kapva előhuzta kését.

Pár pillanatig farkasszemet néztünk.

Egyszer csak rám ugrik Jack és torkon ragad. Én viszont megragadtam a csuklóját, amelyikben a kés volt és éppen egy ügyes oldalba szurást akarok neki adni, mikor elordítja magát a Jack:

— Hó! lopják az aranyat!

— Mi az ördög!? mondom én és megfordulok, hát csakugyan éppen akkor kapta fel a társaság egyik tagja az arany göröngyöt és el kezdett futni az erdő felé.

— Utána! — kiáltottam dühösen s avval Jackkal utána eredtünk.

Félóráig üldöztük; végre, miután a gazember egy fatörzsökben megbotlott és elesett, — utolértük.

szórjanak a karbolsav beöntésén kívül. Igen jó erre a célra a fűrészpör is. Az 1866-ik évi járvány idején egy plébános úgy védte meg faluját a kolera ellen, hogy a kolera hírére összeszedette a néppel az összes fűrészpör, hogy minden házban legyen elég. Aztán naponta többször is beleszóratta az árnyékszékbe és pöczegődrökbe. Ez nagyon észszerű eljárás volt a rohadó matéria megköltésére, szagtalanítására.

Fürdés ajánlatos, de legjobb, ha az ember otthon fürödhet, nyilvános fürdőbe pedig vigyen hazulról tiszta lepedőt.

Élete módjában ne térjen el senki attól, a mit megszokott. Ne tömje tele magát hasmenés ellen való szerekekkel, koleracsöppökkel, de másrészt kerüljön minden hashajtó szert, kivált a némely helyen állandó háziszertül használt svájci pirulákat.

Az étkezésben kerüljük a nehezen emészthető ételeket, valamint a gyomrot könnyen elrontó gyümölcsöket. Ne együnk nyers ételt, forralatlan tejet, se vaját. Ezek, vagy mint az emésztést rontó ártalmak hatnak, részint egyenesen a kolera csiráinak vívői lehetnek.

Az ivóvíz igen könnyen terjesztője lehet a kolerának. A jó vizü kut, sőt a vízvezeték vize is gyanus, mert igen sok az alkalom a bacillusok bejutására. A hol nyitott kutból hordjuk szét a vizet a faluba, nem szabad megengedni, hogy mindenféle edénnyel, kannával merjék a vizet, legyen a kuton jó vödör. Az ivóvizet ártalmatlanná tehetjük, ha Pasteur-Chamberland szűrőn szűrjük meg, csak hogy ez drága, 40—60 frt az ára. Azonban biztos tisztító mód a viznek kellő fölforralása is. A járvány ideje alatt csakis forralt vizet szabad inni, természetesen lehűtve, az izét meg kell javítani citromlével, egy-két csöpp sósavval, borral. A hol folyóvizet isznak, ott előbb homokszűrőn szűrjék meg s aztán forralják föl a vizet. Járvány idejére hazai ásványvizeink rendes ivóvizül használhatók.

Ajánlatos a mértékletes borivás, akár fehér, akár vörös boré, a kik hasmenésre hajlandók, inkább vörös bort igyanak. Ebéd után a fekete kávé, kevés konyak vagy boróka, mint az emésztés segítője, szintén ajánlható.

Edzett testü ember nehezebben kap

kolerát, de a ki a járvány idején kezdené magát edzeni, meghülés folytán kerülne bajba. A meghülés ugyanis szintén hajlandósítja az embert a kolerára.

Kicsapongások, éjjeli mulatások részint a test gyöngítésével lesznek a járvány szövetségesei, részint pedig mivel a mulatók a járvány fészkeihez férköznek közelébb.

Hirek.

— **(A kolera.)** Most már Budapesten is fordult elő kolera-eset halálos kimenetellel; igaz, hogy csak Ó Budán, de oly helyen, ahol több száz munkás dolgozott, ahonnan tehát könnyen szét terjedhet a kolera. A szeptember 5-ödikére és 20-adikára kitűzött katonai utóállítások miniszteri rendelet folytán elmaradnak s a legközelebbi utóállítás október 20-án lesz. Valószínű, hogy a mára — szept. 2-odikára — behívott tartalékosokat is visszarendelik, s még valószínűbb, hogy a hadgyakorlatok is elmaradnak, habár a gácsországi gyakorlatokat mégis megtartják. De ha tavaly nálunk az itteni egészséges viszonyok között nem tartották ajánlatosnak az összpontosítást s csak a helyben levő katonasággal tétettek meg hamarosan pár gyakorlatot, úgy Kőszegen, ahol máris fordult elő koleragyanus eset, szintén nem fognak nagyobb tömegeket összpontosítani. A koleraesetekről szóló összes hírek megegyeznek abban, hogy a járvány első sorban az iszákos embereket támadja meg, a kik közt a halálozási arány tényleg rendkívül kedvezőtlen. Ez magyarázza meg azt a most is nagyon föltűnő jelenséget, hogy aránylag nagyon kevés nő, s még sokkal kevesebb gyermek betegedik meg kolerában.

— **(A műbor ellen hozott törvény életbelépése.)** A mesterséges borok készítését és forgalomba hozatalát tiltó törvényt, melyet bortermelőink oly régóta türelmetlenül sürgetnek ő fölsége már szentesítette s az országos törvénytar is kihirdette. A törvény, melynek fontosabb intézkedéseit annak idején ismertettük, az annak utolsó szakaszában foglalt rendelkezéshez képest a kihirdetés napjától számítandó hat hó múlva, tehát jövő évi január hó 4-én fog életbe lépni. A végrehajtására vonatkozó terjedelmes utasítás szövegét a végrehajtással megbízott kereskedelemügyi, földmívelésügyi, pénzügyi és belügyi miniszterek már megállapították s így rövid idő alatt már e végrehajtási rendelet is meg fog jelenni.

— **(A Pécsi Kerékpár Egyesület nagy versenye.)** A „Pécsi Kerékpár Egye-

sület“ szeptember hó 24-én Pécsen, egyesületi zászlójának föladataival összekapcsolva nagy kerékpár-versenyt rendez, melyre az ország összes kerékpárosait és a sportegyleteket meghívja. A verseny és az ezzel összekötött ünnepségek sorrendje a következő: Szeptember hó 23-án, szombaton: Esti 8 órakor ismerkedési estély a Sillay-féle vendéglő helyiségeiben. Szeptember hó 24-én, vasárnap: Reggel 8 órakor reggeli a Bedő kávéházban, délelőtt 9 órakor kivonulás a siklói vámházhoz a nagy versenyre. Indítás 9 órakor. Délután 2 órakor összejövetel a Bedő kávéházban és 2 órakor kivonulás a budai vámházhoz. A délutáni versenyek kezdete fél 3 órakor. Délután 3—5 órakor a délelőtti indultak érkezése. Este 8 órakor a zászló ünnepélyes felavatása és közös vacsora étlap szerint valamint díjkiosztás a „Vadember“ szálloda helyiségeiben. Verseny sorrend: szeptember hó 24-én. I. Nagy táv-verseny. (Nyílt verseny.) Pécs—Siklós—Villány—Lipovicza—Főherczeglak, Mohácson át vissza Pécsre. Távolság 121 Klm. Csak magyarországi kerékpárosok részére (magyarországi lakosok) bármilyen együléses gépen. Elsőnek nagy ezüst érem és Pécs város hölgyeinek dija; másodiknak ezüst érem és elnöki tiszteletdíj; harmadiknak kis ezüst érem; negyediknek bronz érem; ötödiknek kis bronz érem. Tét 3 frt, a „P. K. E.“ tagjainak 2 frt. Indítás szeptember hó 24-én d. e. 9 órakor a siklói vámházról, érkezés a budai vámháznál. Mindazoknak, kik 7 és fél órán belül érkeznek, idő-érem. II. Baranyai verseny. (Nyílt verseny.) Táv. 30 Klm. Pécs—Pécsvárad és vissza. Csak azon magyarországi kerékpárosok részére, kik még első díjat nem nyertek. (bármilyen együléses gépen.) Elsőnek ezüst érem, másodiknak kis ezüst érem, harmadiknak bronz érem, negyediknek kis bronz érem. Tét 2 frt, a „P. K. E.“ tagjainak 1 frt. Indítás szeptember hó 24-én d. u. fél 3 órakor. III. Kezdeti verseny. (Nyílt verseny.) Táv. 10 Klm. a mánfai országuton az 5-ös klm. köig és vissza. Csak azon magyarországi kerékpárosok részére, kik még versenyen díjat nem nyertek. Elsőnek ezüst, másodiknak nagy bronz, harmadiknak bronz, negyediknek kis bronz érem. Tét 2 frt, a „P. K. E.“ tagjainak 1 frt. Indítás szeptember hó 24-én d. u. 3 órakor. Nevezési zárónap 1893. szeptember hó 20-án esti nyolcz óra. A versenyt rossz idő esetén is megtartják. A nevezéseket a „P. K. E.“ versenytitkárához, Ptacsek Viktorhoz (Pécs, pécsi kölcsönös segélyző egylet) kell küldeni pósta utján ajánlott levélben, a borítékon a szó „nevezés“ föltüntetésével. Versenybizottság: versenybírák: Zsolnay Vilmos, elnök. Kiss József, alelnök. Zsolnay Miklós, Szikorszky Tádé. Versenytitkár: Ptacsek Viktor. Rendező és főparancsnok: Egerszeghi Kálmán. Indítók: Bodó Aladár dr. és Ptacsek Virgil. Időmérők: Márx Nándor, Kohárits N. János, Bayer Ferencz, Schwarcz Dezső. Orvos: Wallerstein Bódog dr.

Rávetettük magunkat és átmotóztuk — nincs nála az arany.

— Hova tetted az aranyat? — kérdem tőle.

Ő egyet káromkodott és menekülni próbált, de nem eresztették.

Még egyszer kérdeztem:

— Uram, mondja meg, hova tette az aranyat?

De ő nem szólt.

— Becsületesemre, szólt Jack, kár az időt vele tölteni.

— Igazad van, mondom, van nálad kötél?

— Van, szólt Jack.

Röviden jártunk el, a ficzkó öt perc múlva lógott.

Mi pedig vissza tértünk, dühösködve azon hogy aranyunk az ördögé lett.

Visszatérve a telepre, a társaságot nagy tanácskozásban találtuk.

Oda megyünk megnézni, hogy mi baj.

Ahogy oda értünk, rögtön közre fogtak.

— Igaz-e, kérdi Adams Ruchly, — az elnök — hogy önök megínechelték a társaság egyik tagját.

— Valóban, elnök úr, — mondom én egy udvarias meghajlás kíséretében.

— És miért linchelték meg őt? — kérdi.

— Mert meglopott bennünket! — szólt hevesen Jack.

— Ellopta aranyunkat a gazember! — szóltam én.

— Önöknek nem lett volna szabad őt fölkötniök! — szólt szigoruan az elnök. Eközben a kör mindegyre szűkebb lett körülöttünk.

— Nem-e? — kérdem én csodálkozva — aztán miért nem?

— Mert önöknek a bíróság elé kellett volna vinni az ügyüket, a mi rögtön ítélő bíróságunk elé.

— Nem is hiszem, szólt közben Simson, a társaság tiszteletbeli höhéra, hogy lopott volna ő. Nem, becsületesemre, nem hiszem.

— Már pedig eliheti — mondám én.

— Eh lári fari! szólt az elnök türelmetlenül. Majd megtanítjuk önöket arra, hogy hogyan kell tiszteletben tartani a társaság ítélőszékét.

— Ugy van meg kell őket emberségre tanítani — szóltak a társaság tagjai.

— Mi a manó! mondám én hátralépve.

— Ugy bizony barátoskám, — szólt Simson vállamra téve kezeit — már ki is szemeltem két fát számukra.

Fiaim, nem mondhatnám, hogy éppen megijedtem volna, de becsületesemre, kissé melegem kezdett lenni.

Beláttam, hogy itt gyorsan kell tenni valamit, különben . . . Hirtelen előrántottam revolveremet és lőttem . . . Simon összeesett, a kör tágult . . .

— Utánam Jak! kiáltottam és avval az istálló felé kezdtem futni . . .

Hogy hogyan történt, mint történt, arról már nem igen tudok számot adni. Egy pár golyó sivitott a fülem körül, én meg gyorsan lóra kapva, meg sem állottam Carsen City-ig.

— Hát Jackkal mi történt? — kérdék a hallgatók feszült figyelemmel.

— Jackkal?! hm! Amint biztos forrásból értesültem, azt szegényt bizony . . . itt egy félre magyarázhatatlan taglejtést csinált Fim bátya.

Hearply Fim ezzel, mintegy jeléül annak, hogy a történet véget ért, uj göngyöleg dohánnyt dugott a szájába. A hallgatóság pedig vegyes érzelmek között szétoszlott.

Pálya felügyelők: a siklósi, villányi és a mohácsi kerékpárosok, továbbá Angster Emil, Simacsek Alajos, Niedermayer János, Notter Jenő a „P. K. E.” tagjai.

— **(Hymen.)** Kriegl Nándor, pécsi törvényszéki joggyakornok eljegyezte Piller Annát, Piller Béla órási leányát. — **Koszits Kamill,** megyei első aljegyző eljegyezte Zsolnaya Irmát, Zsolnay Imre butorkereskedő leányát. — **Egerszeghy Mihály,** a mohácsi pécsi vasut igazgatóságának tisztviselője eljegyezte Hannay Margitot, Hannay Imre a rádi pusztai bérlőjének leányát. — **Benkó Károly** pécsi törvényszéki aljegyző eljegyezte Soóstó Mariskát, Soóstó Gyula rajztanár leányát.

— **(Pósta-távirda-gyakornokjelölteket keresnek.)** A pécsi pósta-távirda-igazgatóság előleges tájékozással közölni teszi, hogy a helybeli pósta- és távirda-igazgatóság kerületében levő és kincstári kezelés alatt álló pósta- és távirdahivataloknál a lefolyt 1892—93. évfolyamhoz hasonlóan, az 1893—94-ik évre is több pósta- és távirda-gyakornok jelölti állást rendszeresítenek, melyekre vonatkozólag a pályázati hirdetőment szeptember hó folyamán teszik közzé. Ez alkalommal azok érdekében, kik ezen pályát kívánják választani, csak azt jegyezzük meg, hogy azok, kik az érettségi vizsgálatot jó sikerrel tették le, fölvétel esetében a szolgálatba lépés napjától kezdődőleg 1 frt napidíjat fognak élvezni és ezen napidíjat megtartják a Budapesten egy év múlva végzendő pósta- és távirda-tisztképző tanfolyam ideje alatt is.

— **(Énekesnőket képező tanfolyam.)** Hoffer Károly énektanár e hó elsejével ismét megnyitotta ének tanfolyamát nők számára, kik magukat a magán- és karéneklésben ki akarják képeztetni. Az oktatás a hangtalálásban való biztosságra, a hangnak hajlékonyságára, s a művészi éneklésben való kiképzésre terjeszkedik ki. Jelentkezni lehet még szeptember hó 15-ödikéig Hoffer Károly lakásán: Bazár-épület (Széchenyi-tér) II. emelet.

— **(Névmagyarosítás.)** Popovics Ferenc pécsi lakos, valamint Béla, Ferenc és Sarolta nevű kiskorú gyermeke vezetéknevét — belügyminiszteri engedéllyel — Peterdi-re magyarosította meg.

— **(Újítás az érettségi vizsgálatoknál.)** A közoktatásügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, a mely a gyöngye tanulóknak kedvez. E szerint azok a középiskolai tanulók, kik osztályvizsgálatot tettek, de az érettségi vizsgálatról önkényesen visszaléptek, megismételhetik a VIII. osztályt a nélkül, hogy ez évben osztályzatot nyernének, mert az előző évi osztálybizonyítvány marad rájuk nézve irányadó. Ezt a rendeletet azért hozta a miniszter, mert többször megtörtént, hogy az osztály ismétlése nélkül a tanulók elbuktak s azután nem tehettek érettségi vizsgálatot.

— **(Újabb intézkedés a difteritisz elnyomása végett.)** A difteritiszt végkép nem sikerül már kiküszöbölni a város falai közül, s valószínűleg úgy leszünk vele, mint a szőlő a filloxerával, hogy addig ki nem pusztul, míg pusztító erejének tárgya is ki nem pusztul. A rendőrfőkapitány most újabb kísérletet tesz a betegség terjedésének megállítására a következő rendelettel, melyet az összes helyben gyakorló orvosokhoz intézett:

Miután a roncsoló toroklob bár szórványosan, de már huzamosabb idő óta szedi áldozatait, e hivatal minden ereje és igyekezetével azon van, hogy terjedésének gátot vethessen, miért is ismerve ügybuzgóságát és jóindulatát, tisztelettel fölkérem, hogy minden egyes ezután kezelése alá veendő betegedési esetben lenne szives a mennyire lehetséges kifürkészni azt, hogy honnét eredhetett a megbetegedés és ha azt elérni sikerült, ezt a rendőrfőkapitányságnak tudomására hozni. Pécsen, 1893. évi augusztus hó 29-én. Vaszary Gyula rendőrfőkapitány.

— **(A szegzárdi törvényszék új elnöke.)** A király az igazságügyi miniszter előterjesztésére a Szegzárdon megüresedett kir. törvényszéki elnöki állásra Selz Józsefet, a pécsi kir. ítélőtábla elnöke mellett működő titkárt nevezte ki.

— **(Honvédeink a községi gyakorlatokon.)** Kedden vitte el a külön katonai vonat a pécsi 19. honvédegyalozred le

gényességét és tisztikarát a Kőszeg környékén tartandó nagy gyakorlatokra, melyeket a király is megsejmel. Az ezred Molnariig ment vasuton, azontúl Vasvárig gyalog masirozott.

— **(Egy ember 40 alakban.)** Nagy elismeréssel szólnak a budapesti, kolozsvári, győri és kassai lapok B. Polgár Gyula komikus előadásáról, ki negyven alakot imitál hű jellemzéssel. Polgár ma — szombaton — este Pécsen a színházban is tart előadást. A „Kolozsvár” című lap a következőket írja:

Elismerést érdemlő művészettel, izléssel választékossággal negyven különböző alakot mutatott be, legjellemzőbb sajátágaival imitálva a legjellegzetesebb alakjait az életnek. Megelevenedett negyvenszer újra meg újra az a pódium, melyen Polgár Gyula teljes sikert aratva egymaga játszott két órai időn át úgy, hogy a közönség egy pillanatig sem unatkozott, hanem a helyett viharos tapsban tört ki gyakran és folytonos derűtség közt kísérete figyelemmel a Polgár előadását. Eredeti ötlet és eddig a kivitel sikerében páratlan a Polgár Gyuláé. Gyors egymásutánban arczjátékával, mozdulataival, beszédmódorával a legkülönbözőbb sajátosságait tünteti föl azoknak az alakoknak és mozzanatoknak, melyek fölött a közönséges életben is jól nevelünk. Egy pillanatra sem téveszti szem elől alakjait és egy vonással sem izléstelen, de mindig mulattató. Nehéz fáradságos munkával jutott odáig, hogy tökéletessé tehesse ez egyveleget; így azonban most mindenütt fölléphet vele biztos tetszésre. A közönség szívesen tapsolt s különösen az énekes számokat újrátartta. Azokkal a számokkal, melyeket a két estén előadott, a legkényesebb közönség igényeit is kielégíti.

Ajánljuk ezt az előadást a közönség figyelmébe különösen most mikor egyéb szórakozás éppenséggel nem kínálkozik, emez pedig művészi produkciót ígér.

— **(Adakozzunk a sárosmegyei árvizkárosultaknak.)** A város polgármestere elküldte hozzánk Sáros megye alispánjának adakozásra fölhívó átiratát, hogy ennek közzétételével a közönséget könyöradományok beküldésére hívjuk föl. Az átirat így szól:

A f. é. augusztus hó 11-én délutánja vést hozó volt vármegyénk három járására s gyászos emléket hagyott maga után. Az óriási felhőszakadás folytán a Szekeső, Tapoly, Ondava és Tarca folyók s az ezekben folyó hegyi patakok nem csak kiléptek medrükéből, hanem betöltötték az egész medermenti völgyet s elpusztítottak mindent utjukban. A kár kiszámíthatatlan s a romlás képe megdöbbentő, mert e katasztrófa éppen az aratás kezdetekor érte a vármegye legszegényebb, makoviczai, szekesői és tapolyi járásait, úgy, hogy több mint 60 község természetét elsodorta, s a többiét tönkretette. A burgonya, szegény népünk főtápláléka elrothadt; 14 község lakóháza nagyrészt romokban hevernek, a többi községeké pedig az ár által teljesen meg vannak rongálva, ezen járasok összes közlekedési eszközei tönkre vannak téve, az utak járhatatlanok, az összes hidak elsodorvák. Mi még ennél is borzasztóbb, az árviz sok emberéletet is elpusztított, az eddigi adatok szerint 25 emberélet is esett áldozatul. Az ár elől menekülő lakosok csakis életüket menthették meg s mindenök oda vesztett! Magán az úthálózatokon okozott tényleges kár fölülmulja a 200.000 frtot; a földműves nép s háztulajdonosok kára pedig megközelíti az 1.000.000 frtot. E három járásban már most vált sürgős szükségé az élelmi szerek kiosztása, mi a magas kormány által nyújtott segély s az eddig begyűlt adakozásokból máris foganatosított. A tél azonban végséggel fenyegeti az igyekvő, józan határszéli lakókat. A nyomor és szükség oly nagy, hogy képtelenek vagyunk önerőnkkel segíteni bajainkon s ezért fordulok e szózáttal az egész nemzethez, bizva azon mindenkor tapasztalt könyörületes s hazafias áldozatkészségben, mely az ily vészes csapások nyomait nagy-lelkű adományaival a lehetőség szerint enyhíti s mely a maga baját is feledni tudja, midőn honfitársaiért áldozatot kell hoznia. Bármily csekély adomány is előmozdítja a célt: megmenteni e bár még nem magyar ajku, de mindig hazafiasan gondolkodó s cselekvő koldusbotra jutott vármegyei lakosokat, ahaza hű fiait s ezért ezen hazafiai szeretetben bizva fölkérem a gyűjtőívnek minél tágabb körben való kö-

rözésére s a begyűlendő adományoknak hozzájáruló kegyes elküldésére. — Eperjes, 1893. évi augusztus hó 18-án. Szinyei Merse István s. k. sárosvármegye alispánja.

— **(A boldogult Sláby lakása),** melyben a néhai nagyprépost kanonokságának körülbelül két esztendő hijjával egész idejét töltötte, Szerey József dr. kanonok lesz, aki a székesegyházi plébánia-lakból kiköltözik, miután a plébániát is az újabban kinevezendő kanonoknak kell vezetnie. A régi Sláby-házat most renoválják.

— **(A középiskolákat nem nyitják meg.)** A „Nemzet” csütörtöki esti lapja lapzáráskor azt az értesítést kapta a belügyminisztériumból, hogy Hieronymi belügyminiszter intézkedett aziránt, hogy a kolerára való tekintettel az ország összes középiskolaiban halasztsák el az előadások megkezdését. A hír megerősítésre vár és szorul.

— **(Állatjárvány a vidéken.)** Szalántán és Lencsukon a sertésorbáncz föllépett; míg Vókányban — miután újabb esetek nem fordultak elő — megszűntnek tekinthető.

— **(A küldemények a hajón és a kolera.)** A dunagőzhajózási társaság közli, hogy a nyersbőr, csontok, körmök, belek, rongyok és hasonnemű gyorsan rothadó küldemények tekintetében engedélyezett díjszabásszerű ötnapi fekbérmentes séget a kolera-veszély következtében s tekintet nélkül arra, hogy ezen cikkekre nézve egyes felek külön fekbérményeket élveznek, ezennel két napra szállítja le.

— **(Aranybánya az emberek szá-jában.)** Az American Dentist című szaklap kiderítette, hogy magában az Egyesült-Államokban 900 kilogramm aranyat fordítanak fogak tömésére. Az egész világon a fogorvosok által elhasznált anyag évenként 2000 kilogrammra rug. Ha tehát a jövő századokban a kaliforniai, afrikai és ausztráliai bányákból kifogy az arany, az emberek őseiket fogják kiasni s becses fogáiktól megfosztani, hogy aranyat kapjanak.

— **(A „Pécsi Polgári Daloskör”)** saját alapja javára szept. hó 3-án (vasárnap) a Scholz-féle söresarnok összes helyiségeiben; táncszal egybekötött dalestélyt rendez. Műsor: 1. „Őseink emléke” férfikar (zongora kísérettel) Huber K.-tól. 2. „Magyar Népdalok” férfikar Wachauertól. 3. „Szerelmi boldogság” férfikar Stoiber E.-tól. 4. „Kossuth Induló” férfikar Szentirmay E.-tól. 5. „Három nagy. eredeti népdal” férfikar Lányi E.-tól. 6. „Balaton taván” keringő férfikar (zenekísérettel), Fahrbach F.-tól. Kezdeté pont 8 órakor. Jegyek előre válthatók: Lill János, Póth Vilmos és Hochrein kereskedésében.

— **A pécsi sertéshizlalda heti-jelentése** 1893. auguszt. hó 23-ik napján. Sertés állomány 4541 darab sertés. Ölésre alkalmas 626 darab sertés. Árak: öreg kővér — — — fillér, fiatal nehéz első minőségű 86—88 fillér, szedett 80—84 fillér kilogrammonként. Páronkinti 45 kg. élet leszámítással. Süldők ára 60—70 fillér kilogrammonként élősúlyban. Az üzlet irányzata: lanya. Takarmány árak: kukoricza 11 korona — fillér m.-m., árpa 11 korona — fillér m.-m., kukoricza-dara 12 korona 30 fillér, árpa-dara 12 korona 30 fillér. Darálás-dij 1 korona 20 fillér m.-m.

A gyufa jubileuma.

— Egy elharácsolott magyar találmány —

A mult napokban bejárta a német lapokat a hír, hogy a gyufa az idén ünnepli hatvanéves jubileumát és ehhez mindenféle tarthatatlan s az igazságnak meg nem felelő adatokat fűztek a gyufa állítólagos föltalálóját illetőleg. Ámde ezek az állítások nem felelnek meg a valóságnak, mert a gyufa magyar találmány s annak dicsősége egy, még ma is élő magyar tudóst: Irinyi János vegyészti illeti, a ki a 30-as években, mint 22—23 éves ifju a bécsi műegyetem hallgatója volt, mikor ez a nagy

horderejű ötlete támadt. Csakhogy ő nem tudta s vele született szerénységénél fogva nem is akarta kiaknázni e nevezetes találmányát, hanem átengedte azt egy élelmes bécsi vállalkozónak.

Mindenesetre sajátságos jelenség, hogy a mikor a tudomány már minden téren óriási átalakulásokat hozott létre, a mikor régen föl volt fedezve az újvilág, föl volt találva a könyvnyomdászat, a lőpor, a gőzgép és a villámhárító: tüzet még mindig ugyanazokkal a primitív eszközökkel gyújtottak, mint évszázadokkal azelőtt. A köznépnél acél, kova, tapló, nagyuri házakban a Dobereiner-féle platinaszivacsos gyújtó és Bertholet, vitriolban gyuló klórsavas-kálics fűcskái adták a lángot.

Legelőször Derosne, Párisban, gondolt foszforos gyújtóra. 1805-ben fogott hozzá kísérleteihez, de csak 1816-ban jutott félig-meddig használható eredményre. A harminczes években Angliában Jones és Trevany törekedtek hasonló célra, de szintén csak fél sikerrel. Egyidejűleg Moldenhauer Darmstadtban, Kammerer Svédországban és Preischl Bécsben kísérleteztek ezen a téren. Az utóbbi volt köztük a legszerencsésebb. Ő készítette valamennyi közt a legtökéletesebb gyufákat; csakhogy azoknak egy összeállítására, mint használata annyi veszélylyel járt, hogy némely állam eltiltotta Preischel gyufáinak használatát. Négy évig törte Preischel fejét azon, hogy mivel helyettesíthetné gyufáinak veszedelmes alkotórészét: a nagyon fellobbanó karbolsavas kalit. Ezt a szert találta föl Irinyi János, a ki legelőször készített foszforos gyufákat és találmányát közölte Preischellel. Maga Irinyi János, a ki a világtól elvonultan él vértesi tuzskulánumban, elmondta már régebben találmánya történetét. Elmondta többek között lapunk egyik belső emberének is, aki Irinyinek egy időben bizalmasa volt. Ez az elbeszélés majdnem szóról szóra ugyanaz, amit a napokban az E-s is közölt, s amely szerint Irinyi — ki Irinyi Sándor pécsi rajztanárral rokonságban áll — a következő módon mondta el találmánya történetét:

„Mikor a bécsi polytechnikum kémia-tanára Meissner élt, én az ő, ő az én kedvencem volt. Többek között az ólom hyperoxydjáról tartott fölolvasást s a barna port kénvirággal dörzsölgetve üveg-mozsárban, igérvén a figyelmes hallgatóságnak, hogy a kén meg fog gyúlni. Mikor ez nem történt, nekem hamar eszembe jutott, hogy ha kén helyett foszfort vett volna, ez már régen égne. Ebből áll a találmány.

Egyik társamnak kinek apja Fünfhausban gyáros s az István-téren boltos volt, mondám: hozzon nekem ólompirt, választóvizet s egy huszast adtam neki foszforra, melyet talán inkább adnak neki a „fekete kutyánál“; mert mondám, czünderhözlet akarok csinálni. (Még akkor a gyufa szó sem volt megteremtve. A foszfort forró vízben granuláltam (most már nem így készül); kihülés után a megmért barna porral és hogy a fára ragadjon, arab mézgával összekavartam s tiz szál olyan czünderhözletiről, a minőt akkor üvegbe szoktak mártani, lefaragván az üvegben meggyuló (Bertholet párisi tanár által föltalált) keveréket, ennek helyére a magam keverékét kentem s a fűcskákat az ablak párkányára tettem száradni.

Este azután hazajövén az alser-külvárosi Baccio-kávéházból, hova magyar lapokat járatunk, megpróbáltam czünderhözletjeimet. Vacsoránál, (mely rendesen a holdvilágnál volt) megmutattam társamnak, a debreczeni V. L. nek. Másnap előadás előtt megmutattam Meissner tanárnak is s a még mellette levő vagy négy fiatalnak; készítemi módját is elbeszéltem elejé-

től végig. Egy F. nevű fiatalember azt a tanácsot adta: vegyek magamnak rá privilegiumot.

Vagy 1836-ban egy fiatal magyar Bécsbe megy a polytechnikumba, a nélkül, hogy Pesten lett volna; lenézi az odaváló szegény alkotmánytalanokat, mert Magyarországon alkotmány volt; a privilegiumot csak két oldalról ismertük: az egyik a nemesi, a másik a gyöngyösi; s még csak 1843-ban készítettünk Pesten, az iparegyesület választmányában szabadalmi törvényjavaslatot és Pestmegye ezt követi utasításul is adta, de törvény akkor sem lett belőle; így hát 1836-ban még kevésbé volt a magyarnak szabadalmi törvénye. S ha most az az 1836-iki fiatal magyar azt találta mondani, hogy neki osztrák privilegium nem kell, azt, a kinek tetszik, a szemére hányhatja, de ő, ha netalán száján kiszalasztotta, többé vissza nem vonhatja. Mehetünk tovább.

Másnap délután ugyancsak a polytechnikumban P. mechanikusnak mutattam a zajtalan gyufát. „Mutattam-e már másnak is s kiknek?“ kérdé. Sajnálta, miért nem neki először. Ennek aztán én mondtam, hogy még nem késő, tán még senki sem folyamodott, ha akarja, vehet rá privilegiumot. P. elment s visszajött. Magához hív, hol rám valaki vár. Elindulván, mondá, hogy Rómer István Bécsben lakó magyar kereskedő vár, kinek sok pénze van, meg akarja venni találmányomat, ha semmit sem ér is, csak hogy mas valaki e czim alatt gyufát ne készíthessen. Kérhetek tőle akármit.

Én azt mondtam: adjon három garast, mert nekem ennyibe került a foszfor. (A többit társam Piller ingyen adta.) P.-nél már ott volt Rómer s elhozott magával minden szükségest. P. a polytechnikumból kért egy kis ólomhyperoxydot. Itt azután próbát csináltak. Én néztem, mert már Rómer tudta P.-től, mikép kell eljárni; csak előttem akarta megpróbálni, igaz-e, a mit P. mondott.

A következő nap délutánra a boltba igérektem s itt Rómer már papiros-tokokban rakta elém az én barna keverékeket, fára, viaszra, papirosra, taplóra (kénnel és a nélkül) kenve. S a mellékszobában azt nyilvánítván, hogy tökéletesen meg van elégedve, mondá, hogy holnap privilegiumért folyamodik. Kérdé: mit kívánok tőle. Én e kérdésre azt válaszoltam: miért? hisz ő engem nem is látott, mikor már tudta, hogy kell készíteni és semmi szüksége sem volt rám. Ő azzal vetett véget a dolognak, hogy ha valamely szegény családtalan ember meghal, vén asszonyokat fogadnak, hogy a temetésnél sirjanak, pedig a halott annak semmi hasznát nem veszi; ő pedig az én találmányomnak hasznát veendi, ingyen nem fogadhatja el stb. Ajanlatát kénytelen voltam elfogadni, hogy haza jöhessenek.

Midőn az időben egyszer T. S. gróffal Bécs utcáin sétáltam, a wieden hid mellett már árulták a gyerkőczök a gyufát. Társam arra az észrevételre fakadt, hogy ezek klien-seim. Arra kértem: hagyjon már békét ezzel a gyufával; mert na én a kémia teoriájának nem tudnám egyéb hasznát venni e haszontalanságnál, még ma kitekerném a nyakamat. Ez meglehet, nagy szó volt, de annyi áll, hogy mindig untam, ha még azontúl is említette valaki a gyufát. — Így elvonulva atómnyi (a parány szót még nagyolom) tanyácskám, a kémiai ismereteknek veszem annyi hasznát, a mennyit lehet és telik. Mert hiába, ha eső nem esik, mikor kell, nem birom megöntözni a száz szekérrel hamuzott szántóöldet s kaszálót.“

Művészet, irodalom.

* Hangverseny kurucznotákkal.

A Rákóczy-ak, Bercsényiek, Tököly-ek világából élveztünk egy kis darabot azon a két hangversenyen, melyet Káldy Gyula, az operaház volt rendezője, a budapesti m. zeneiskola igazgatója rendezett szerdán és csütörtökön a színházban. Hangverseny csupa kurucznotákkal, melyeknek legfiatalabbja is 1700-ból való. Káldy nagy fáradsággal szedte össze ezeket az igaz magyar dalokat s összehangoztatta azon harmonikus motívumok szerint, melyek jellegzetessé teszik a régi magyar muzsikát s melyek csak nagy ritkán találhatók még meg elvéve egy-egy fönmaradt hangszereléses zenei ereklyében. A dalok autentikus volta ellen alig lehet szavunk, hanem a Káldy átirataiból — bár azokban igyekezett az eredetiséget megőrizni — nagyon kiérzik a mesterséges, a keresettség, melylyel a hatást igyekezik biztosítani. Talán eltaláltuk a helyes hasonlatot, ha azt mondjuk, hogy a Káldy-féle kurucz-átiratokkal úgy vagyunk, mint a mi restaurált székesegyházunkkal, melyben a régi styl modern művészettel elevenedik föl. Ez a modern ragaszték pedig nem egy nóta hangszerelésénél ritt ki az őseredetiség mellett. Mindazonáltal ez a — hogy úgy mondjam — színházi dekoráció nincs ártalmára, sőt előnyére van a gyűjteménynek, mert e nélkül a mi tizenkilencedik századbeli hallérzékünkkel talán élvezhetetlenek is volnának ezek a kesergő, néhol egyhangú nóták. Káldy kitűnő erőt nyert Veress Sándorban, a mi egykori baritonistánkban, aki Károlyi társulatával (nem Aradiéval, mint múltkor irtuk,) járt itt Pécsen jó régen, s aki azóta a magyar királyi opera tagja lett. Veressnek akkor még érdes, most azonban remekül iskolázott hatalmas baritonja igazi kurucz-hang ezek mellé a kurucz-nóták mellé; s maga az előadó is mintegy rátermett arra, hogy egyéniségét, melyben magyaros szilajság buzog, beleöntse ezekben a hol kesergő, hol pattogó nótákba. Rengeteg sok tapsot kapott a szép számu és tisztán intelligens közönségtől ez a pompás hangú énekes, kinek egy-egy dala annyira megkapó volt, hogy a közönség nem tudott megnyugodni ismétlés nélkül. Igen jó ereje a Káldy ad hoc társulatának Bartók Matild is, aki imponálóan szép megjelenésű és kellemes hangú énekesnő. Izléssel, szinte óvatos diszkreczióval énekelt, amiért neki is sok taps jutott. Tarnai Leona a Rákóczi-korbéli gúnydaloknak és tréfás nótáknak ügyes előadója, ki értelmesen, majdnem deklamálva énekel, ami nagy előnyére van a célzatossággal és szatirával teli szövegnek. Maier Adolf, a m. kir. opera zenekarának tagja a régi tárogató mintájára készült, de már szintén modern szerkezettel újrakomponált fafuvón produkálta azt a Rákóczy-nótát, melynek motívumaiból készült a híres Rákóczy-induló. A társaságot kiegészíti Kuliffay Izabella, aki néhány zongora részt töltött ki egyes ensemble-nál s Káldyval négy kézre adott elő pár régi nótát, míg a többi énekhez maga Káldy adta a zongorakiséretet.

— Hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, miszerint tartozásaikat minél előbb küldjék be, nehogy kénytelenek legyünk a lap további küldését beszüntetni.

VEGYESEK.

— Intő-szó! A „Pester Lloyd“ aug. 34-iki számában „Biztosítás“ czimű cikkében a nálunk működő amerikai életbiztosító társaságokról egy

aktuális kérdést tárgyal, melyet a magyarországi biztosító közönség érdekeit érintő nagy fontosságánál fogva ezennel szintén közlünk. A „Pester Lloyd“ a következőket írja: „Az életbiztosítási ágazatban kedvező halálesélyek mellett további haladás és a tárczák gyarapodása mu tatható fel. Komoly aggodalommal kísérik az életbiztosítással foglalkozó társaságokat a kedvezőtlen kamatozási viszonyok, tudvalevőleg egy körülmény, mely az életbiztosításra nagyon lényeges. Tekintettel az amerikai nagy krízisre, mely az ottani tőkebefektetések nagy értékesítését okozta, helyén volna, hogy a Magyarországon működő amerikai életbiztosító társaságok a nálunk biztosított felek megnyugtatóására a pénzügyi állapotról felvilágosítást nyújtsanak, illetőleg igazolják hogy a tengeren túli krízisek helyzetüket semmiben sem zavarta, a mi polgártársaink érdekeire valamiképen hátránnyal lehetne.

Valódi ezüst étszerek állványok cukor-dobozok, valamint francia angol és berndorfi alpacca (china ezüst) áruk eredeti gyári áron kaphatók **Schönwald Imre** ékszerésznél Király-u. Hattyu épület.

Közgazdaság.

A gyümölcsfák ellenségei.

Sokszor igen komolyan lobbantották már az iskola szemére, hogy az a szellem fejlesztése mellett az emberi természet reális irányu hajlamait ha nem is hagyja tekinteten kívül, de azért keveset tesz érdekében, sőt nagyon is tisztas távolban tartja magát a gyakorlati élettől.

Igaz, nagy hiányában voltunk — még a közelmúltban is — azon eszközöknek, melyekkel az iskola valóban az életnek nevelne. nagyon sok még ma is az iskolában a theoria. Ez az a panasz, melyet minduntalan hallhatunk.

A ki csak kissé is figyelemmel kíséri tanügyünket, önkénytelenül is belátja, hogy nálunk a szellem kulturája egyoldalulag halad és nagyon lazán működnek azon motívumok, melyek az élet cselekvőségére, gyakorlati tevékenységére befolyást gyakorolhatnának. Pedig ha egy tekintetet vetünk viszonyainkra, beláthatjuk, hogy igen nagy szükségünk van a praktikus érzék fejlesztésére.

Intéző köreink sokat dolgoztak az utóbbi időben azon, hogy az iskolát közelebb hozzák az élthez, és lerombolni igyekeztek azon áthidalhatatlannak vélt közt, mely azokat egymástól elválasztotta. Ennek következtében követelményként lépett föl azon jelszó, hogy: tanítsunk az életre tartozó dolgokat. Így vonták az elemi tárgyak közé a mezőgazdaság elemeit, a borforrás tüneményeit és föltételeit, a trágyázás, a vetésforgatás hasznát, a méh- és selyem-tenyésztés előnyeit, a gyümölcsfatermelés módját és a legpraktikusabb: megismertetni a gyümölcsfák legveszélyesebb ellenségeit és a mi fő: megismerni a védekezés eszközeit is.

Ily praktikus tudnivalókkal kívánja ellátni a modern iskola manap növendékeit, mert azon cél lebeg szeme előtt, hogy a növendékeknek érzéke legyen a gyakorlati élet iránt, hogy az életben kellőképp boldogulhassanak.

A paedagogiai irodalom is sokat foglalkozott az utóbbi időben a munkatanítással és sok helyes s üdvös eszmét hozott fölszínre.

De hogy ne értessünk félre akkor, midőn munkatanításról szólunk, hogy mi talán túlzott követeléssel állunk elő, érteve, hogy mi tán azt kívánjuk az iskolától, hogy a gazdák, mesteremberek, gyárosok, kertészek dolgait fölvegye a tanítás keretébe, — oh távol állunk mi ilyen akarattól; de azt megkívánjuk, hogy az iskola azok föladatainak előkészítője legyen. De ezen előkészítés azután igazi előkészítés legyen az életre, melytől az iskolát semmi se rettentse vissza.

Mit használ nekünk — így kiáltanak praktikus érzékkel bíró falusi gazdáink — a legszebben hangzó gazdasági elméletek, ha az iskolából kikerült növendékek nem tudják azokat gyakorlatilag alkalmazni, pedig e kettőnek karöltve kell járnia, a gazdaságat épűgy, mint bármily más tantárgy ezen főkelléket megkívánja, hogy nála a tanítás és a munka egyesséssé.

Lépünk ki a gyakorlati térre, a tanítás mellett munkával neveljük praktikus életre.

Ily célú tűzött ki az egyházmegyei fötanhatóság, midőn a következő tételt tűzte ki megfajtás céljából:

„Számoltassanak elő a gyümölcsfák legveszélyesebb ellenségei, valamint a védekezés eszközei.“

A szemlélő könnyen át fogja látni, hogy mily hathatósan jár eme föladványban karöltve a szóbeli oktatással a munka és a gyakorlati érzék.

Nem tudósokat, hanem gyakorlati embereket nevelünk e megfajtással az életnek.

Tudjuk jól, hogy ezer ember közül alig akad egy kettő, ki a gyümölcsfák nemesítéséhez ért, s ha ezt valahogy el is sajátította, de már a gyümölcsfák tisztításával, időnkinti trágyázásával és nyelésével, előforduló betegségeivel, a fák ellenségeivel, azok ellen való védekezéssel többé nem törődik; de nem is tud, nem is ért hozzá.

Igaz, népünk minderről nem tehet, mert az iskola eddig nem tette meg ez irányban kötelességét. Be kell hozni a népiskolába a gyümölcsfa tenyésztését oly irányban, hogy a növendék esetleg szembe is tudjon állani a fölmerült esetekkel, melyek a gyümölcsfákat megtámadják, tudjon némiképp védekezni a bajok ellen, de hogy erre képesekké tehesük, szükséges ezért is legelőször megismertetni velők a gyümölcsfák legveszélyesebb ellenségeit, azután tanítsuk meg őket arra, hogy miképpen védekezzenek ellenük.

Nézzük már most legelőször is, hogy kik és mik a gyümölcsfának az ellenségei?

Ellenségei első sorban is a vásott nevelő-gyermekek, kik a mellett, hogy nagyon szeretik a gyümölcsöt, elég esztelenek és Rontó Pál ösztönüknél fogva oly károkat okoznak a gyümölcsfákban, pl. holmi ostornyélnek való vágással, hogy abba legtöbbször belehalnak a fák. Ellenségeskedésüket bemutatják még azzal is, hogy a madarak, de különösen az éneklő madarak tojásait lelketlenséggel s a mint már gyermekeknél számba jöhet, szenvedélylyel pusztítják. Pedig hát számukra teremne gyümölcs elég, ha kimélni megtanulták volna a szegény állatokat és belátására jutottak volna annak, hogy ama kegyetlen tettük által mily nagymérvű kárt hoztak a gyümölcsösre.

Védekezhünk itt a neveléssel és tanítással. Hatnunk kell a gyermek szívére és eszére egyaránt, hogy ellenségeskedés helyett pártfogolja a szegény madarakat és másodsor föl kell világosítanunk, hogy ez állatok megkiméltése által anyagi hasznunkat is elősegíthetjük.

Tovább menve, az emlős állatok közül még fölemlíthetjük mint a gyümölcsfának ellenségét, az őzet, szarvast és a mezei nyulat.

Ezek különösen a téli évad alatt, ha bejuthatnak a gyümölcsösbe, kimondhatatlan károkat okozhatnak a kertész legnagyobb bosszúságára.

Télen, mikor hó borítja legelőjüket, kénytelenek a fák kérgeivel táplálkozni, mi által oly sebet okoznak annak törzsén, melyből ritkán éled föl újra a fa.

Védekezhünk ellenük ott, a hol lehet, alkalmas, jól körülzárt kerítéssel, vagy ennek hiányában a következő móddal: A tél beállta, illetőleg a hó leeste előtt kenjük be a fákat szalonnabőrnek belső fölületével; ez elegendő arra, hogy a föntnevezett állatok, de különösen a nyulak egész télen át békét hagyjanak a fának. A bekenést oly magasan kell eszközölni, hogy a bekenet hely a hó által el ne boríttassék, különben ez állatok az e fölött eső kéregrészt fogják lehámozni.

Használni lehet avas hájat is, de azután tavasszal luggal le kell mosni a fácskák törzséről a még rajta levő zsiradékot.

Átmenve a bogarak osztályára itt találjuk csak még meg a gyümölcsfák ellenségeit millió számban, s minthogy tapasztalásból tudjuk, hogy minden fának megvan a maga különös bogara, mely rajta élőködik, könnyebb áttekintés végett sorrendben veszem föl az ismertebb gyümölcsfákat s alattok állva vizsgáljuk meg a rajtuk lakmározó bogarakat először természetrajzi szempontból, azután vegyük figyelmünkbe azon károkat, melyeket azok okoznak s szóljunk a védekezés módjáról.

(Folytatása köv.)

Laptulajdonos:
NAGY FERENCZ.

Feloldó szerkesztő:
HAKSCH LAJOS

NYILT-TÉR. *)

Dr. Egry Dezső

köz- és váltó-ügyvéd

ügyvédi irodája

Pécsett apácza-utca 17-ik szám alatt van.

Dr. Seh Károly

köz- és váltóügyvéd

ügyvédi irodáját

Pécsett, Sörház-utca 2. sz.

házban megnyitotta.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Hirdetések:

Egy német hivatalnoki ház óhajt

több tanulónak

teljes ellátást adni. — Czim a kiadó-hivatalban.

9841. sz.

tkv. 1893.

Árverési hirdetmény

A pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak Lakner Józsefné és társai pécsi lakos végrehajtást szenvedők elleni 15 frt 96 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. járásbíróság területén levő Kis-Kozár község határában fekvő a kis-kozári 222. sz. tjkvben felvett 1228c hszsz. részletre 106 frt kikiáltási árban, u. a. tjkvben felvett 1230 hszsz. részletre 211 frt, a 674. sz. tjkvben felvett 1228a hszsz. részletre 106 frt, és a 675. sz. tjkvben felvett 1228b hszsz. részletre ugyan 106 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi szept. hó 20. napján d. e. 9 órakor Kis-Kozár községi bíró házában megtar-tandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%, vagyis 10 frt 60 krt, 21 frt 10 krt, 10 frt 60 krt és 10 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. törvényezikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1893. évi május hó 24. napján.

Bogyay Pongrácz.

kir. törvényszék bíró

Rendkívül olcsó

törlesztéses kölcsönök

ajánlatnak, kedvező feltételek mellett föld birtokra, polgári telkekre, azonkívül városok, községek és hitközségek, mint erkölcsi testületek részére és pedig

- a) 48¹/₂ évre 5 frt
- b) 45 " 5 frt 50
- c) 43 " 6 frt
- d) 40 " 6 frt 58
- e) 32 " 6 frt 70
- f) 22¹/₂ " 8 frt

fizetendő tőke és kamat fejében 100 frt kölcsön után évente. Hol? szóbeli vagy írásbeli kérdésre — (5 kros bélyegjegy csatoltatván) — tudatja a kiadó hivatal.

A szigeti külvárosban**egy nagy korcsma,**

melyet italmérési jogosultság illet, folyó évi **november hó 1-től** bérbe adandó. Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

10593. sz.

tkv. 1893.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szuly János ügyvéd végrehajthatónak Kis Erzsébet végrehajtást szenvedő elleni 145 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. járásbíróház területén levő Hosszú Hetény község határában fekvő a hosszúhetényi 1135 sz. tljkv-ben felvett 160. hszsz. 118 szorszámú házra, udvartér és kertre az 1881. évi 60. trvez. 156. §. d) pontja alapján egészben 400 frt kikiáltási árban; a 160 4 hszsz. udvartér és kertre 9 frt; a 161³ hszsz. részletre 162 frt és a 162⁴ hszsz. részletre 191 frt kikiáltási árban az 1884. évi 60 trvez. 156. §. a) pontja alapján egészben az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi október hó 28. napján d. e. 9 órakor Hosszú-Hetény község házában megtartandó, nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékoznak tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 40 frtot, 90 krajczárt, 16 forint 20 krajczárt és 19 forint 10 krt készpénzben, vagy az 1881. 60. törvény-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. tvszék mint tlkvi hatóság, 1893. évi június hó 2. napján.

Bogyay Pongrácz,

kir. törvényszéki bíró.

Minden tévedés elkerülése miatt kényszerítve látjuk magunkat kijelenteni, miszerint a

„CONCORDIA“

felvételi irodája **Kis-tér 11-ik számú** Tichi-féle (azelőtt Tallián-féle) házban van, ahol a n. t. közönség megrendeléseit elfogadtatnak és jól, pontosan és olcsón szolgáltatnak ki.

Miután mi eddig semmiféle fiókosztályt nem állítottunk föl, úgy a megrendeléseket csakis rendezőnk **Engelmann Károly** úr vállalhatja el.

Kiváló tisztelettel,

„Concordia“

I-ső pécsi temetkezési vállalat.

Krisztián József és társai, Schubársky János, Fischer Simon.

Hirdetések

igen előnyös árakon vétetnek föl kiadóhivatalunkban.

Uj könyv- és papirkereskedés!

Felhívom a t. közönség b. figyelmét azon körülményre, hogy **PÉCSETT, Király-utca, Hattyu-épületben (Schönwald Imre ékszerüzlete mellett) egy jól berendezett**

könyv- és papirkereskedést

nyitottam. Jól felszerelt raktár, jó minőségű áruk, mérsékelt árak, gyors, pontos, és előzékeny kiszolgálás általt. vevőim meglegedését reményelem kiérdemelni.

Könyv- és könyvnyomdai munkák felvétele a legjutányosabb árak mellett.

Mindennemü tankönyveket és tanszereket

a legjobban és legolcsóbban lehet beszerezni.

Régi tankönyvek vétele és eladása.

Magamat a t. fogyasztó közönség b. figyelmébe ajánlva vagyok teljes tisztelettel

WOLF MIKSA

könyv- és papirkereskedő.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítetnek.

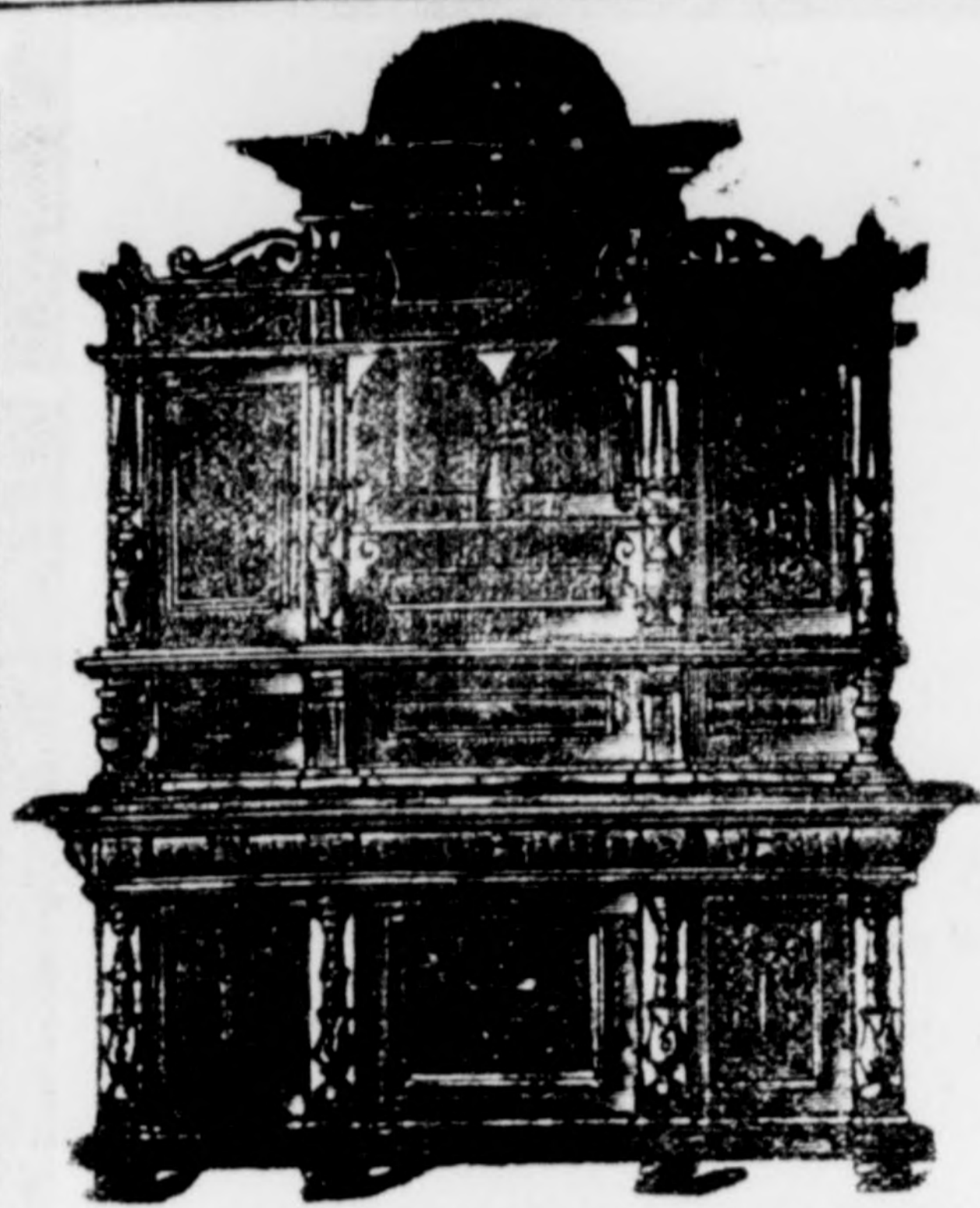

Nélkülözhetetlen minden háztartásban a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé,

mely babkávé izü. Ez azon el nem ért előnyt nyújtja, hogy a pótlékmentes vagy szurrogátokkal kevert babkávé káros élvezetéről leszoktat és belőle sokkal izletesebb és mellette egészségesebb és táplálóbb kávé készíthető. — Főülmulthatatlan mint pótlék a babkávéhoz. — Főképp ajánlható nők-, gyermekek- és betegeknek. — Utánzatoktól óvakodni kell. — Fél kiló 2, kr. — Mindenütt kapható.

Valódi csak fehér csomagokban, Kneipp plébános úr arczképével, mint védjeggyel.

ZSOLNAY IMRE butorraktár és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák**, mindennemű **fa-, vas- és kárpitozott bútorok**, képek, tükrök, függönyök, függönytartók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosak eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Feladási hirdetmény.

Baranyavármegye, Hosszu-Hetény község erdő-birtokosai közhírré teszik, hogy a legelő területén, a Zengő oldalán, lévő 140 magyar holdat meghaladó s igen könnyen megközelíthető

lábanas erdő,

mely kiválólag épülethez és bányába alkalmas tölgy, cser és bükk faemekből áll, 1893. évi október hó 1-én délelőtt 9 órakor a község házában nyilvános árverésen, azonban becsáron alul nem, eladatik.

Venni szándékozók a feltételeket f. évi szeptember 20-tól a községi jegyzői irodában megtekinthetik.

H.-Hetény, 1893, augusztus hó 26-án.

Az erdőbirtokosok.

URAKNAK.

A jelenkor legszebb találmánya a szabadalmazott **önhasználatra való delezvillamos készülék**, mely gyengeségi állapotok (elgyengült férfierő) használatánál a legjobb eredményeket mutatja föl. Orvosok által minden államban a legmelegebben ajánlatik. A készülék legkönnyebben alkalmazható. A zseb- tokban könnyen hordható. **Leírása** a készüléknek zárt borítékban 10 kros bélyeg be- küldése mellett. Kapható a cs. k. szab. tulaj- donos és készítőnél J. Augenföld, Bécs, I., Schulerstrasse Nr. 18.

Zacherlin a legjobb hirü szer minden rovar ellen.

A bámulatosan működő Zacherlin ismertető jelei: 1) a lepecsételt üveg; 2) a „Zacherl” név.
Árak: 15 kr., 30 kr., 50 kr., 1 forint. Zacherlin gazdálkodó **30 kr.**

Kapható Pécssett:
Grünhuth és Hirschler főraktár
Alt és Böhm
Köszl János
Eizer János
özv. Reeh V.
Sipőcz István gyógyszerárában
Reinfeld A.
Wertheimer Ch.
Lill János
Lehner és Bakos
Mautner Mór
Mayer József

Mitzky Mór
Präger János
Praindl Gyula
Zsivánovits Károly
Spitzer Sándor fia
Simon János
Herdlein Lajos
Hollósy Adolf
Lill István
Gyimóthy Gyula
Berecz Károly
Nick Károly
Zach Károly

Dobszay Antal
Leichtner Mór
Klobucsár Mihály
Kacs Kovics Jenő
Spitzer Jakab
Strausser J.
Wallerstein R.
Weber Ferencz
Póth Vilmos
Pfeffermann és Schön
Mohácsoson:
Auber Nep. János
Pretzl Mayer Alajos

Freund és társa
Bachrach Győző
Stranzinger Gyula
Toldy Ignác
Auber Károly
Siklóson:
Paunz Géza
Kürschner M.
Bárány Sándor és társa
Weingoldner J.
Nendtvich Dezső gyógyszer.
Villányon:
Gyimóthy Jákó.